

набрання законної сили рішенням суду про визнання їх безвісно відсутніми або про оголошення їх померлими. Разом із тим, відповідно до ст. 20 Закону України «Про правовий статус осіб, зниклих безвісті» рішення суду про визнання особи безвісно відсутньою не є підставою для припинення її розшуку. Якщо особа, зникла безвісти, оголошена померлою, але її останки не знайдено, проведення розшуку не припиняється до встановлення її місця перебування, місця поховання чи місцезнаходження останків такої особи.

Ми вважаємо, що вказані положення законопроекту суперечать вимогам інших законодавчих актів України, містять внутрішні неточності та суперечності. Разом із тим, вказаний проєкт, безсумнівно є перспективним кроком до формування нової парадигми оперативно-розшукової діяльності оперативних підрозділів Національної поліції України та її належного правового забезпечення.

Література

1. Албул С.В. Оперативно-розшукова діяльність: термінологічний словник. Одеса: ОДУВС, 2016. 196 с.

2. Основи оперативно-розшукової діяльності в Україні: навч. посіб. / В.В. Аброськін, С.В. Албул, С.О. Єгоров та ін.; за заг. ред. В.В. Аброськіна. Одеса: ОДУВС, 2020. 290 с.

3. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лют. 1992 р. № 2135-ХІІ із змін. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text> (дата звернення 22.12.2021).

4. Про оперативно-розшукову діяльність: проєкт закону України від 02 вер. 2019 р. № 1229. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66597 (дата звернення 22.12.2021).

УДК 343(043.2)

Александрова М.В., старший викладач,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ

Діяльність держави в першу чергу спрямована на забезпечення прав та інтересів людини і громадянина. Досягнення цієї цілі відбувається шляхом реалізації такої функції держави як правоохоронна діяльність. Суть цієї функції полягає в тому, що держава через уповноважених суб'єктів (органи влади та посадових осіб) забезпечує охорону прав та законних інтересів громадян, фізичних осіб та юридичних осіб від протиправних посягань на їх права та інтереси, забезпечує охорону встановленого правопорядку, територіальної цілісності та суверенітету, забезпечує

принцип законності та верховенства права. Правоохоронна діяльність держави здійснюється нею через застосування юридичних заходів впливу, що відповідають вимогам законів та встановленому ними порядку.

Однак розвиток цифрових технологій та цифрові трансформації, що мають місце в світі загалом, та в Україні зокрема вносять свої корективи і в реалізацію цієї функції держави, тим самим змінюючи підходи та форми діяльності уповноважених суб'єктів держави, що забезпечують правоохоронну функцію. Цифрові технології відкривають унікальні перспективи для розвитку системи правоохоронних органів (Міністерство внутрішніх справ України (далі – МВС) та органи системи МВС), як частини сектору національної безпеки. Виклик, який стоїть перед Україною сьогодні в частині цифрової трансформації правоохоронного сектору держави – це цифровізація зазначеної сфери діяльності для оптимізації та покращення взаємодії суб'єктів у цій сфері.

Варто зазначити, що не системний підхід, який ми спостерігаємо сьогодні щодо використання цифрових технологій не дає можливості отримати бажані результати в частині цифрових трансформацій в сфері правоохоронної діяльності держави, оскільки такий підхід надає можливість виключно покращити якість національних електронних інформаційних ресурсів, якими уже користуються органи МВС. Тоді, коли для забезпечення цифрових трансформаційних перетворень в державі, в тому числі і в сфері правоохоронної діяльності необхідна всеохоплююча цифровізація при формуванні державної політики всіх, без винятку сфер суспільного життя.

Держава усвідомлює виклики, які ставляться перед нею в епоху цифрових трансформацій. Що стосується правоохоронної сфери, то такі виклики та необхідність їх розв'язання знайшли своє відображення в ряді рішень Кабінету Міністрів України.

Стратегія розвитку системи Міністерства внутрішніх справ України до 2020 року, затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2017 р. № 1023-р одним із основних підходів до досягнення цілей зазначеної Стратегії визначає інформатизацію діяльності органів системи МВС [1]. Така інформатизація визначається як досягнення підвищення ефективності роботи і взаємодії таких органів між собою, громадянами та бізнесом, через використання інформаційно-комунікаційних технологій.

Тоді коли розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 вересня 2017 р. № 649-р «Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні» визначає модернізацію державного управління через використання інформаційно-комунікаційних технологій [2]. В частині правоохоронної діяльності, основне завдання – це запровадження єдиної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ, а також використання цифрових технологій в актуальних напрямках діяльності

органів системи МВС. У зв'язку із цим МВС розробило галузеву програму інформатизації системи МВС України на 2018-2020 роки, затверджена наказом Міністерства внутрішніх справ від 11.12.2018 № 1004. Під згадану галузеву програму було також розроблене Положення про єдину інформаційну систему Міністерства внутрішніх справ України та перелік її пріоритетних національних електронних інформаційних ресурсів, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 14 листопада 2018 р. № 1024.

Зазначена галузева програма передбачала заходи із модернізації та вдосконалення уже наявних національних електронних інформаційних ресурсів органів системи МВС, використовуючи сервісно-орієнтовані на порталні технології. Варто зазначити, що ця галузева програма стала першим великим проектом у сфері інформатизації в системі органів МВС, яка відповідає тим викликам, що ставить перед державою електронне урядування. Так, Єдина інформаційна система Міністерства внутрішніх справ (далі – ЄІС МВС) – це інтеграційна платформа, за допомогою якої надаються е-послуг органами системи МВС. До таких послуг відносяться: операції з паспортом громадянина України, паспортом громадянина України для виїзду за кордон, посвідченням водія на право керування транспортними засобами, свідоцтвом про реєстрацію транспортних засобів з використанням технологій верифікації користувачів на базі наскрізного ідентифікатора. Також ЄІС МВС забезпечує ідентифікацію фізичної особи, завдяки чому така особа може отримати доступ до комплексу державних послуг.

Оптимізація єдиної інформаційної системи триває. Існує потреба в гнучких, прогресивних та інноваційних технологіях, що дасть змогу завершити як уже розпочаті проекти, так і реалізовувати нові.

Органам системи МВС є куди рухатися в рамках цифрової трансформації. Викликом є технологія наскрізної ідентифікації фізичної особи, яка на сьогодні не існує. Впровадження цієї технології в майбутньому дасть змогу реалізувати принцип «once only», зміст якого полягає в тому, що первинна реєстрація особи, чи внесення інформації щодо неї в національні електронні інформаційні ресурси виконується одноразово. Сьогодні держава володіє певною інформацією про ту чи іншу особу, однак жоден державний реєстр в якому міститься така інформація не здатний забезпечити достовірну ідентифікацію всіх осіб. А масове дублювання такої інформації в національних електронних інформаційних ресурсах створює ситуацію, що адміністративні послуги надаються із порушенням частини сьомої статті 9 Закону України «Про адміністративні послуги» [3]. Тому перед органами влади сьогодні стоїть нагальна потреба в однозначній ідентифікації особи. Для цього необхідно проаналізувати уже наявну в основних національних електронних інформаційних ресурсах інформацію про особу та створити електронний сервіс

ідентифікації фізичних осіб (далі – ЕСІФО), де кожна особа матиме свій унікальний номер запису реєстру (далі – УНЗР), що в свою чергу дасть можливість вирішити описаний вище виклик.

Література

1. Стратегія розвитку системи Міністерства внутрішніх справ України до 2020 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 лист. 2017 р. № 1023-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-2017>

2. Концепція розвитку електронного урядування в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 вер. 2017 р. № 649-р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show>

3. Про адміністративні послуги: Закон України від 07 лист. 2017 р. № 5203-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 32. Ст. 409. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17>

УДК 34.343.14(043.2)

Бабіков О.П., к.ю.н.,
Київський університет права НАН України, м. Київ, Україна

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ФІКСАЦІЇ ЗНЯТТЯ ІНФОРМАЦІЇ З ТРАНСПОРТНИХ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ МЕРЕЖ

Зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж як НС(Р)Д, передбачене ст. 263 КПК України за своїм змістом передбачає отримання інформації про звукові сигнали, СМС, ММС повідомлення, що передаються засобами стільникового (провідного) зв'язку, а також дані про місцезнаходження абонента (у зоні дії якої вежі або вишок). У той же час розвиток різних месенджерів Viber, WhatsApp, Lin, Telegram, CoverMe та інших призвів до необхідності розширення діапазону контролю за телефонними розмовами, отримання та фіксації інформації, переданої із застосуванням цих програмних засобів.

Незважаючи на те, що зняття інформації з каналів зв'язку (стільникового, провідного) та інформації, що передається через мережу Інтернет (месенджери) регламентовані однією статтею КПК України, - це різні негласні слідчі (розшукові) дії. Зазвичай в ухвалах суду вони прописуються окремими рядками та їх виконання також відбувається за дорученнями, в яких вказується оперативного-технічному підрозділу (ОТУ) який саме захід необхідно проводити.

Проте, важливою відмінністю в організації проведення цих заходів є те, що для прослуховування телефону ідентифікатором виступає номер абонента або ІМЕІ, а при реєстрації месенджера номер телефону може видалятися і ідентифікатором у такому разі може бути комбінація літер, цифр або символів, вказана користувачем у месенджері. Відповідно, якщо